

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

Відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2022

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1
А 43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. 847 с.
(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 08 від 12 січня 2022 р.)

Організаційний комітет:

Дорогань-Писаренко Людмила – к.е.н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету

Давидюк Тетяна - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Довбня Світлана – д.е.н., професор, завідувачка кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня Українського державного університету науки та технологій.

Зоря Олексій – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Малишкін Олександр - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

Муравський Володимир - д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

Нікішина Оксана - д.е.н., с.н.с., завідувачка відділом ринкових механізмів та структур ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Перерва Петро - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Руцишин Надія - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету

Славкова Олена - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

Сук Петро - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Тоцька Олеся - д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки

Вараксіна Олена - к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, керівник відділу із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку Полтавського державного аграрного університету

Воронько-Невіднича Тетяна - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Дранус Валентин – к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Канцедал Наталія – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лега Ольга – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лпський Роман – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Мельничук Ірина - к.е.н., доцент кафедри обліку, аудиту та фінансів Університету економіки і підприємництва

Прийдак Тетяна– к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності Полтавського державного аграрного університету

Прокопишин Оксана – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

Яловега Людмила – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, фахівець внутрішнього аудиту процесів діяльності та моніторингу якості освіти Полтавського державного аграрного університету

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю, 2022

© Полтавський державний аграрний університет, 2022

Лега О. В., к.е.н., доцент,
 доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Яловега Л. В., к.е.н., доцент,
 доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Прийдак Т.Б., к.е.н., доцент,
 доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Полтавський державний аграрний університет

ПЕРЕФОРМАТУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У ВІЙСЬКОВИЙ ЧАС: ПОДАТКОВІ НОВАЦІЇ

З кожним днем збитки від воєнних дій зростають. Економічна активність в Україні внаслідок війни зупинилася на $\frac{3}{4}$. Тобто 75% бізнесу тимчасово або на постійній основі припинили роботу. За опитуванням Європейської бізнес-асоціації, близько 56% компаній-членів не працюють на період воєнних дій, а перші втрати ВВП України через війну з росією економічне відомство почне підраховувати у квітні. Підрахунок збитків, звісно, річ потрібна, але влада закликає українців, які мають роботу та можливість працювати, повертатися до справ та підтримувати економічний фронт держави [1].

Сьогодні у звернення Зеленського лунають заклики до повернення малого та середнього бізнесу. «На вулицях міст має з'явитися життя. Там, де дозволяє безпека. Там, де це можуть забезпечити люди. Аптеки, торгівля, будь-який бізнес, який може просто працювати сьогодні. Щоб країна жила. Щоб уже починалося відновлення України. І це залежить від кожного з нас, від кожного, хто здатний працювати. Економічне придушення України – це одне із завдань війни проти нас сьогодні. І ми маємо відбитися також і від цього. Зберегти нашу економіку, зберегти наших людей» [2].

На сьогодні уряд отримав чітке доручення – повернути малий і середній бізнес, максимально послабити податки, прибрати всі складнощі та тиск системи. І як кажуть, не словом, а ділом. 15 березня, ВРУ підтримала за основу і в цілому Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу та інших законодавчих актів щодо дії норм на період воєнного стану» [3]. В таблиці 1 узагальнено податкові складові переформатування вітчизняної економіки.

Таблиця 1

Податкові новації переформатування економіки України у військовий час*

Податки та збори	Новації на час військового стану
Єдиний податок	- можливість скористатися опцією єдиного податку; - підвищення ліміту обмеження доходу з 10 млн до 10 млрд; - єдиний податок 2% від обороту; - зняття для 3 групи платників єдиного податку обмеження по кількості робітників; - зняття обмежень по видам діяльності (окрім підакцизних товарів та грального бізнесу) - уряд отримує право визначати порядок сплати податку.

Податки та збори	Новації на час військового стану
Акцизний податок	не вважається постачанням (= не оподатковується) передача пального через примусове відчуження чи вилучення майна для потреб держави, передача ЗСУ та іншим, а також надання пального як гуманітарної допомоги. Також таке пальне звільняється від акцизу. встановлення 0 ставки акцизу на пальне
ПДФО	Благодійна допомога, надана учасникам бойових дій та особам, які проживають на території бойових дій, не оподатковується ПДФО. Також не оподатковується ПДФО вся нецільова благодійна допомога, яка надається особам, які постраждали внаслідок збройної агресії Надано право на податкову знижку у розмірі 16% (замість 4% зараз) на пожертвування неприбутковим організаціям.РФ.
ПДВ	уточнено, що звільнення від оподаткування ПДВ за ввезення в Україну і постачання в Україні ЗІЗ також надається, якщо ця продукція надається для потреб добровольчих формувань територіальних громад. уточнено, що не сплачується ПДВ за товари, що були знищені під час війни, а також передані на потреби оборони. дозволяється включати до податкового кредиту з ПДВ суми, по яких ще не зареєстровані податкові накладні, але наявні необхідні первинні документи. Такі накладні повинні бути зареєстровані протягом 6 міс з моменту припинення воєнного стану. встановлення ставки 7% ПДВ на пальне.
Плата за землю	з 24 лютого 2022 до кінця року звільняються від сплати плати за землю платники за землю, що розташована на територіях, на яких ведуться бойові дії. Перелік територій визначається КМУ.
Податкові перевірки	зупиняється перебіг всіх строків, контроль за дотриманням яких покладається на ДПС на час воєнного стану. відновлення всіх фактичних перевірок (навіть ті, які зараз були заборонені на час карантину) відновлення камеральних перевірок по деклараціях, по яких подано заяву на повернення бюджетного відшкодування ПДВ. на період воєнного стану та протягом 3 міс після його закінчення по ЄСВ перевірки не проводяться.
Порушення, штрафи, пеня	не пеня не нараховуватиметься за порушення, які виникли внаслідок форс-мажорів під час воєнного стану. пеня за несвоєчасне бюджетне відшкодування ПДВ не буде нараховуватися, якщо несвоєчасність відшкодування відбулося внаслідок форс-мажорних обставин. не вважається порушенням вимог щодо діяльності неприбуткових організацій передача коштів на ЗСУ та ін, а також для закладів охорони здоров'я, незалежно від виду благодійної діяльності зазначеної в статутних документах. встановлюється штраф за незабезпечення можливості оплачувати картками санкції за порушення закону про РРО не застосовуються до завершення воєнного стану. на період воєнного стану та протягом 3 міс після його закінчення штрафи та пеня по ЄСВ не застосовуються

*узагальнено на підставі [3], [4]

Отже, для всіх суб'єктів податкової системи очевидно, що податкова система, яка існувала у мирний час, не може бути відповіддю на ті виклики, які у нас є зараз. Перебудова економіки під нові реалії має стати ключовим фундаментом для перемоги.

Список використаних джерел:

1. Лише прямі збитки від війни сягають 120 мільярдів доларів. *Економічна правда*. 11 березня 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/03/11/683796/> (дата звернення 20.03.2022).

2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 15 березня 2022 р. № 2120-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> (дата звернення 20.03.2022).

3. З 17 березня діють нові податкові пільги для ФОПів та підприємств під час війни! URL: <https://news.dtki.ua/taxation/common/75358> (дата звернення 20.03.2022).

4. Президент України. Володимир Зеленський. *Офіційне інтернет-представництво*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/mi-pracyuyemo-nad-tim-shob-druzyami-ukrayini-buv-uves-svit-z-73705> (дата звернення 20.03.2022).

